

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane \$0.72 letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.00

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50 per year

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Volume III. 83 NO. 18.

NARODNO DELO

Morda se bo kdo pomilovalno nasmehnil, ko bo prečital gornji naslov, ker se bo domislil narodnega šovinizma, narodne nestrpnosti, za kar ne bi smelo biti prostora nikjer, najmanj pa v tej deželi. Pa se ni treba prenapagati, kajti narodno delo ali delo za narod je lepo in plemenito, dasi dostikrat nevaležno. Skoro vsi veliki možje in žene, vsi duševni velikani, ki so na en ali drugi način koristili človeštvu, so se, če ne izključno, vsaj v začetku udejstvovali v mejah svojega lastnega naroda. Če so bili njih uspehi veliki, prekoračili so narodnostne meje in z njimi je šla slava njihovega imena. Večina dobrotnikov človeštva pa je skušala v prvi vrsti gneto in duševno povzdigniti svoj lastni narod. Na ta način so posredno koristili tudi človeštvu v splošnem, kajti vsak narod je samo član skupine vseh narodov sveta, in kar je dobrega, ne ostane omejeno na en sam narod.

Ogromna večina nas je, katerim zmožnosti in prilike ne dopuščajo, da bi se udejstvovali v mednarodnem smislu, lahko pa vsak na svoj način in razmeram primerno koristimo narodu, iz katerega izhajamo. Ta narod nas razume, tu so nam dane prilike, četudi skromne. V veliki celoti šteje vsaka malenkost. Narodu in posredno tudi splošnosti že koristimo, ako skrbimo za zdravje svojih otrok in jih skušamo vzgojiti tako, da postanejo koristni člani človeške družbe; ako skušamo širiti ideje bratstva, medsebojne pomoči, tolerance in spoštovanja pravic vsakega posameznika; ako podpiramo in delamo za povzdigo naših kulturnih in gospodarskih ustanov itd. Rešujemo v prvi vrsti probleme, ki so pred nami in okoli nas. Nespametno je segati v megleno bodočnost, probleme, ki leže pred našimi nogami, pa puščati nerešene. Kdo ve, kako se bodo razmere razvile in na koliko lažji način bodo oddaljene probleme rešili naši zametki. Če hočemo gladko voziti moramo v prvi vrsti urediti cesto, ki vodi v svet od naše lastne garaže ali hiše, potem pa se brigamo za ceste svojega mesta, svojega okraja in dežele.

Prav je, da skrbimo za svoje lastno zdravje in premoženjske razmere, da v poznejših letih ne pademo na rame javne dobrodelnosti, toda vse naše delo se ne bi smelo končati pri domačem plotu. Za vsakdanje udobnosti, ki jih uživamo, smo dolžni nekaj povračila ožji skupini, iz katere izhajamo in potom iste splošnosti. Ako bomo stregli le svoji lastni sebičnosti, ostalo bo ob koncu našega zemeljskega potovanja za nami toliko sledu, kot ga ostane za snežinko, ki se izgubi v gorki pomladni zrak. Ni je več in nihče ne ve, da je bila. Ako nečemo, da naš spomin izgine s poslednjim lopatno prsti, ki bo vržena na naš gomilo, skušajmo vsaj nekaj koristnega storiti za skupino, za narod, iz katerega izhajamo. To delo za narod bo naš spomenik, ki bo pričal, da naše življenje ni bilo zaman.

Pred enim tednom ste čitali v tem listu, da je v mestu Ely, Minnesota, legel k večnemu počitku mož, ki ni bil učnjak ali znanstvenik svetovnega slovesa, pa ga bo vendar mnogo tisoč naših rojakov ohranilo v lepem spominu. Bil je priprost, pa pošten in delaven mož, ki je pri vsakdanji skrbni za življenje vendar našel nekaj časa, da ga je žrtvoval za našo J. S. K. Jednoto. Bil je pri njenem rojstvu, bil je njen ustanovnik, njen prvi glavni tajnik in potem nad dve desetletji njen glavni uradnik. Njegovo delo ni bilo vedno lahko, ni bilo sijajno plačano in mnogokrat je bilo nevaležno. Toda mož ni omahnil, ker se je zavedal, da je njegovo delo dobro, da je organizacija, za katero se je žrtvoval, v korist njegovemu narodu in splošnosti. In ob zatonu življenja ga je nedvomno osrečevala zavest, da njegovo delo ni bilo zaman, kajti J. S. K. Jednota, katere ustanovitelj in dolgoletni uradnik je bil, se je razvila v krasno organizacijo, katere gospodarska moč in ugled se veča z vsakim dnem. Organizacija, katere območje sega od Atlantika do Pacifika, od Canade do Mehike, je njegov spomenik, kajti v njej je dober kos njegovega dela za narod.

Ni nam vsem dano, da bi si postavili spomenik, kot si ga je omenjeni ustanovnik J. S. K. Jednote, toda nekaj malega pa lahko skoro vsak izmed nas stori v tej smeri. Morda je v naši naselbini prilika ustanoviti društvo J. S. K. Jednote. Morda lahko pridobimo če ne več vsaj enega novega člana. Ako tega ne, pa vsaj lahko čuvamo njene finance in širimo njen ugled in bratske ideje. Vsak najmanjši prispevek ostal bo v celoti kot kamen v mogočeni zgradbi. V plačilo nam bo zavest, da smo tudi mi po svojih zmožnostih doprinesli naš del, in da smo koristili svojemu narodu in potom istega človeštva v splošnem.

IZ URADA GL. TAJNIKA

RAZPIS IZREDNEGA ASESMENTA ZA MESEC MAJ IN JUNIJ, 1927

V razredu za \$2.00 in v razredu za \$3.00 dnevne bolniške podpore je zopet nastal primanjkljaj. Člani, ki so zavarovani v omenjenih dveh razredih so prejeli veliko več podpore nego so vplačali v bolniški in odškodninski sklad, zato nam ne preostaja drugega, kakor razpisati izredni asessment, da se pokrije nastali primanjkljaj.

Člani, ki so zavarovani v razredu za \$2.00 dnevne bolniške podpore, plačajo po \$1.00 izrednega asessmenta v mesecu maju in toliko v juniju. Člani, ki so zavarovani v razredu za \$3.00 dnevne bolniške podpore pa plačajo po \$2.00 izrednega asessmenta v mesecu maju in toliko v juniju.

Člani, ki so zavarovani za \$1.00 dnevne bolniške podpore, ne plačajo izrednega asessmenta. V razredu za \$1.00 dnevne bolniške podpore se nahaja po pravilih predpisana rezerva, zato je ta razred izvzet od izrednega asessmenta. Od izrednega asessmenta so dalje izvzeti neenakopravni člani in članice. Glasom sklepa glavnega odbora so izvzeti tudi vsi novi člani od izrednega asessmenta za prvih 60 dni po pristopu. Novi člani, ki bodo pristopili v maju in juniju, ne plačajo izrednega asessmenta. Dalje so od izrednega asessmenta izvzeti člani za mesec maj, kateri so bili sprejeti v jednoto v mesecu marcu. Taki člani plačajo prvi izredni asessment v mesecu juniju. Člani pa, ki so pristopili v mesecu aprilu, ne plačajo izrednega asessmenta niti v maju, niti v juniju.

Z bratskim pozdravom,
Joseph Pishler, glav. tajnik.

POPLAVE NA JUGU

Vsled poplav, ki jih je povzročila reka Mississippi s svojimi pritoki, je v naših južnih državah, posebno v Arkansasu, Missisippiji in Louisiani, okoli 150,000 ljudi brez doma. Nastanjeni so v 58 taboriščih. Pri mestecu Carnavan v Louisiani so morali razstreliti visoki jez ob Missisippiju, da rešijo pred poplavo polmilijsko mesto New Orleans. Oproščena voda je poplavlila na tisoče akrov sveta in mnogo mestec in farm v dveh okrajih (parishes) in ogroža dele nadaljnjih pet okrajev s 70,000 prebivalcev. Škodo povzročeno vsled te umetne poplave, je obljubilo poravnati mesto New Orleans, s pomočjo države Louisiane. Z ozemlja, izpostavljenega poplavi, so odpeljali vse prebivalstvo in po možnosti tudi živino, vozila itd.

Senator Robinson iz Arkansasa, vodja demokratov v zveznem senatu, je apeliral na predsednika, da skliče izredno zasedanje kongresa, ki naj bi storil nujne korake v pomoč poplavljenim krajem. Predsednik Coolidge je odklonil sklicanje kongresa z izjavo, da to delo spada v področje Rudečega Križa in drugih dobrodelnih organizacij, s katerimi sodelujejo državne in zvezne oblasti. Regulacijo Missisippija pa vlada že dolgo proučuje. Trgovski tajnik Hoover sodi, da svota pet milijonov dolarjev, za katero je predsednik Coolidge apeliral na narod, ne bo zadostovala za prvo pomoč, ampak bo v to svrhu potrebna mnogo večja svota.

Po zadnjih poročilih je 6 milijonov akrov sveta poplavljenega, torej več kot dvakrat toliko kot znaša površina države Connecticut. Predsednik Coolidge je apeliral na narod za \$10,000,000 v pomoč poplavljenecem.

PRVI MAJ OB ERJE JEZERU

(A. J. T.)

Po lepih, toda nekoliko hladnih zaključnih dneh aprila, nasmejalo se je draženstvo prvomajniško jutro, vse posuto s cvetjem in biserno roso in obli to od majniškega solnca. Sladko je bilo to jutro kot devojka, o kateri je dejal pesnik: "Tak si lepa, tak si mila, kot bi rože dihal; krasna, kakor da bi se bila v rajski rosi kopala!"

Nekoliko se mi je tožilo iti na sejo, toda k sreči se društvene reči pri nas hitro opravijo. Nihče ni bolan, nihče nima nikake "pertoženge," vse je zadovoljno in jasnih lic; zato smo se hitro razšli: jaz v park, drugi pa kamor so jih vlekla junška srca. Pri kosilu me je prijetno iznenadil prijatelj Frank z vprašanjem, oziroma povabilom, če se hočem z njim popeljati v Lorain. "Sure!" sem dejal, obližnil žlico, in hitel poiskati moj nedeljski klobuk.

V nekaj minutah smo že drčali po lepih cestah proti zapadu. Proti zapadu se jaz vedno rad vozim, in proti Lorainu še posebno, kajti Lorain ima že od nekdaj lepo mesto v mojih spominih. Vožnja v clevelandsko okolico, sredi solčnega majniškega dne je užitek vsako stotinko milje. Na obeh straneh ceste vrtovi, vinogradi, polja, gozdiči in travniki, drevje deloma v prvem pomladnem zelenju, deloma šele brsteče, cvečeče črešnje, breskve in slive, kot veliki beli in rožnati šopki, tam bolj na desno pa sinje Erie jezero, iz katerega se tu intam vzdiga oblačen steber jezerskega parnika. Marsikje so se širile livade, potresene s cekinastim regratovim cvetjem, po katerem so se pasli častilci velikega Volsteada. Pomlad je in marsikak sodček molče trobenta, da je prazen. Na bregovih Erie jezera pa smo srečali, kajti trgatve traja pri nas od maja do oktobra ali novembra; začne se z regratom, nadaljuje z bezgom, črešnjami in drugimi sadeži, in konča s slovečim ohajskim grozdom. Vse to kaže, da se v polni navi zavedamo osemnajstega amandamenta. Na belih cestah srečujemo izletnike jasnih lic in razigranega majskega razpoloženja. Zakaj ni maj od 1. januarja do Silvestrovega večera!

V Lorainu nisem bil še mnogokrat, toda kadarkoli me je pot prinesla tja, našel sem isto iskreno prijaznost in gostoljubnost. Je menda že taka klima tam. Da je Lorain prijazno mestce, znajo tisočeri Clevelandčani in mnogi drugi rojaki, raztreseni širom Združenih držav; nedvomno so odnesli lepe vtise od tam tudi delegati dvanajste konvencije J. S. K. Jednote.

V Slovenskem Narodnem Domu, ki je videti prav lična stavba, našel sem več starih in novih prijateljev in prav nič nisem videl in slišal, kar bi bilo moglo skaliti moje razigrano prvomajsko razpoloženje. Jaz v principu ne ljubim zapovedi, toda zapovedi tamkajšnjega S. N. Doma so mi ugajale. Moje mnenje je, da bi bile primerne za vsak Slovenski Dom te dežele. Zapovedi je 19, na dveh tablah, kar kaže, da so Lorainčani prekosili velikega judovskega postavodajalca, na svoj način seveda. Najbolj ugajala mi je deveta zapoved, ki pravi, da kdor ima prijatelja, naj ga pripelje v Slovenski Narodni Dom. Ker so mene privleli tja, kaže dvojno, namreč, da vpoštevajo deveto zapoved, in da imam tamkaj prijatelje. In to se mi dopade.

Ustavili smo se potem še v hiši glavnega podpredsednika J. S. K. Jednote in še pri nekaterih drugih družinah; povsod smo bili doležni pristno slovenskega sprejema. Kdor ve kaj je pristno slovenski sprejem,

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

starost, ker ni nikdar pil opojnih pijač in nikdar kadil tobaka, zato je pa vsak dan zavžival kuhano čebulo s smetano. V Angliji pa je sredi aprila umrla neka Mrs. Wilson v nežni mladosti 96 let, ker je rada pila pivo in rakijo, ob enem je vsak dan zadnjih 50 let kadila tobak iz fajfe. Zakaj ni pustila pive, rakije in tobaka in vživala kuhano čebulo s smetano!

Za moj del pa ne vem, če bi se mi ljubilo živeti sto let ob čebuli in smetani, brez kakšnega tobaknega dima in čaše groznega soka tuintam.

Neka pobožna organizacija v Washingtonu, D. C., priporoča, da se postavi po enega suhaškega špijona v vsakem mestnem bloku. List "The Cleveland Press" pripominja k temu, da je boljše če postanemo narod pijancev, kakor pa narod špijonov, in da bi se celo sam Iskarijot pomišljal pridružiti družbi špijonov. — Pa pravijo nekateri, da "cajtenge" samo lažejo!

Kerenski, ki je prevzel vodstvo ruske vlade po strmoglavljenju dinastije Romanov in je moral pozneje bežati pred boljševiki, potuje po Ameriki in predava v raznih mestih o ruskih razmerah. O priliki enega teh predavanj v New Yorku mu je neka ženska priložila klobuto. Drugo klobuto mu je prisilil v Chicago neki bivši carski lajtnant. Jaz sicer verujem v umne svetle meče bolj kot v klobute, toda če paragrafi etikete in dostojnosti zahtevajo, da se pozdravlja bivše predsednike republik s klobutami, moramo se pripraviti, če Kerenski pride v Cleveland. Kaj če bi vprašali Kundeta ali dr. Žavbo?

Posestvo nekega Francoza leži tik ob italijanski meji in ena njegovih njiv se steza kakšnih 100 jardov v Italijo. Dolga leta je mož obdeloval to svojo njivo brez zaprek, toda sedanja italijanska vlada je zahtevala, da si mora nabaviti potni list, če hoče po svoji njivi preko meje. Rad bi videl tega francoskega kmeta, kadar orje, in italijanskega stražnika, ki mu pritisne pečat na njegov potni list pri vsaki brazdi...

A. J. T.

zna, da k istemu spada prava božanska gostoljubnost. Da pri tem ni manjkalo prijateljskih debat in bolj ali manj osončenih šal, tega, mislim, ni treba posebej povdarjati. Pokazalo so mi cvetlice, ki že cveto, in tiste, ki šele bodo, in v nekem kraju celo gnezdo mladih ptic (robinov), ki so se vgnezdili v krivini strešne cevi prav pri verandi. Pravijo, da za ptice se ne sme nikomur povedati, toda časnikarju je težko zamašiti usta. Vsekakor mislim, da se lahko zaupa ljudem, katerim zaupajo naše ljubke ptice-pevke.

Šopka mi niso dali, ker smarnice še ne cveto in mladih pticov tudi ne, ker še baje niso godni. Izgovor se že dobi. Sicer pa bi jim clevelandska atmosfera najbrže itak ne ugajala. Tako vsaj ne bom imel teške vesti.

Vsekakor pa je bil letošnji prvi maj lep in jaz sem od srca hvalenjem vsem, prav vsem, ki so me obsipali z naklonjenostjo. Urednik, ki dan za dnem zre preko pisalnega stroja na puste, zakajene stene, zna najbolje ceniti tako prijetno izpremembo. Grški junak Odisej je dejal, da celo dim očetnjave je sladak; jaz pa trdim to tudi o lorainskem dimu. Ne o dimu, ki se vali iz tovarniških dimnikov, ampak o dimu lorainških cigar, ki se vije skozi uredniško okno, v katerem se oblikujejo prijetni prvomajniški spomini...

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBASNIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 East 32nd St., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blaginik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blaginik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412-12th Ave., East Duluth, Minnesota.
Vrhovni zdravnik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: MOHOR MLADICH, 1334 W. 18th St., Chicago, Ill.
1. nadzornik: FRANK ŠKRABEC, 2418 So. 12th St., Omaha, Neb.
2. nadzornik: JOSEPH A. MERTEL, Box 1107, Ely, Minn.

Porotni odbor:

Predsednik: ANTON KOCHVAR, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
1. porotnik: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
2. porotnik: LOUIS RUDMAN, 1013 Hartley Rd., Cleveland, O.
3. porotnik: JOSEPH PLAUTZ, 432-7th St., Calumet, Mich.
4. porotnik: FRANK KACAR, 1231 Addison Rd., Cleveland, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavne tajnike. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniške sprave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

REKA MISSISSIPPI

(Nadaljevanje iz 1. strani)

manjših jezer in mlakuž. Ko voda vpadе, ostanejo na obeh straneh reke mnogoštevilna mala jezera, v katerih mrgoli na milijone malih rib. Te male ribice so po navadi obsojene na smrt, bodisi vsled suše, bodisi, da jih požro vodne ptice, želve in druge živali. Tudi ako ostane voda v nekaterih jezerih do jeseni, ribe navadno poginejo, kar na zimo ta jezera popolnoma zmrznejo.

Od leta 1919 naprej skuša zvezni ribiški urad nekaj teh rib rešiti pogina in pošilja po vsaki poplavi posebne ekspedicije, katerih naloga je iz sušičih se jezer in mlakuž male ribice z mrežami poloviti, nakar jih izpuste v njih domovinsko reko ali pa v njene pritoke. Vsako leto rešijo na ta način več sto milijonov malih ribic gotovega pogina, in računa se, da če le četrtina teh rešenih ribic doraste, predstavlja trgovsko vrednost sedem do osem milijonov dolarjev. Stroški tega reševanja so primeroma zelo nizki.

Pri letošnjih nenavadno silnih poplavalih imajo zvezne in državne oblasti z Rdečim Križem vred dovolj opravka z reševanjem "človeških rib." Koliko človeških žrtev je zahteval "Oče rek," za enkrat še ni ugotovljeno. Istotako je za zdaj še neprepredljiva škoda na uničenih poljih, poslopih, živini, cestah itd. Nedvomno bo ta škoda znašala teške milijone.

Velikotno nesreče bo morda prepričala ves ameriški narod in njega zastopnike v kongresu, da je potrebno pričeti z resno in sistematično regulacijo reke Missisippi. Delo bo seveda velikansko, toda tej deželi ne manjka inženirjev, strojev in delavcev, niti denarja in podjetnosti za izvršitev istega. Cesar se Američani lotijo, to tudi dovršijo; pokoril se jim bo tudi veletoč Missisippi, če se ga lotijo s pristno ameriško energijo.

SPOMINI NA MORSKE ROPARJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

vse. Končno je mož svoje lopovske tovariše ogoljufal za večji del plena in z istim ponosom tih odplul proti svojemu domu v Jamaico.

Ko so v Angliji in Španiji zvedeli o strašni osodi, ki je zadela mesto Panama, so sklenili storiti resne korake, da se morske razbojnice uniči. O tem je zvedel seveda tudi "piratski kralj" Henry Morgan, in ker je želel v miru uživati krasno pre-

moženje, katerega si je na pal, obljubil je angleški vladar, da opusti svojo piratsko kariro, če se mu njegove grehe oprosti. Obljubil je dalje, da pomagal vladi zatirati druge pirate. Angleška vlada je v pogaje pristala, imenovala Morgana guvernerjem otoka maico in mu podelila plemstvo.

Tako je ta najgrozovitejši morski razbojnik postal "Henry Morgan." Vsekakor pa stari pirat svoj besedo žal, pridno preganjal morsk razbojnike in dal obesiti morsk razbojnika katerega bivšega svojega novskega tovariša.

PLATINA POSTANE CENEJŠA

(Nadaljevanje s 1. strani)

nike v velikem obsegu. Če pridobivanja za enkrat ne bi točno določena, toda ekspozicija, da bo platino moglo kmalu prodajati po isti ceni kot zlato, ali pa se cenijo posledica tega bo nedvomno da bodo bogati gizdalini ostili lišp izdelan iz platine, bo pač preproeni, in zlato je vsekakor mnogo lepše platine, bo zopet prišlo do je prejšnje veljave. Nam vladnim zemljanom, ki niso obloženi niti z zlatom, niti platino, pa to ne bo koristilo niti škodovalo.

IZ NAŠIH KRAJEV ONSTRAN MORJA

Fašistovska vlada je sklenila prisilno poitalijančevanje jugoslovanskih priimkov. Ministrski svet je dne 5. aprila sprejel načrt, da se veljavnost določeno spremeni družinskih imen raztegne tudi na Julijsko krajino. Ta zakon, ki vsebuje redbo za spremenitev v italijansko obliko vseh onih družinskih imen, ki so italijanske ali latinskega izvora, je bil sedaj v veljavi samo na Julijskem. (S tem zakonom bo pričelo pristno poitalijančevanje jugoslovanskih priimkov v Italiji.)

Več kraških miličnikov odšlo v Sanghai, da se bodo borili za bodočnost italijanske veličine. Kam popelje prihodnjič slovenske fante? Odgovor podajamo že danes in se glasi v Libijo! Reška "La Vedetta" navaja Mussolinijev ukaz za prostovoljni nabor v libijske gije in dostavlja, da mu slediti fašistični odziv. Načrt je določen, koliko jih dati Julijska Krajina, in to primerno bo številu prostovolcev za Libijo, katere pošilja v prvi vrsti med drugorodni bodo vršili trdo pričetno koloniji. Več slovenskih njih vojakov že služi v Libiji.

DOPISI.

Sharon, Pa. članom društva Sloga, št. 4 JSKJ naznanjam tem po- m, da se bo prihodnja dru- stva seja vršila 14. maja o- lu sedmih zvečer, v tukaj- em Slovenskem domu. Na- lni mesečni seji je bilo skle- mo, da preselimo društvene je v Slovenski dom. Pa ne- lite, da nas je sobrat Jakob ar spodil iz svoje hiše. rok je drug in čisto enosta- n. Društvo Sloga prav po- lno napreduje, in danes ko- pišem, šteje že 34 članov v- raslem in 28 v mladinskem delku, kar je gotovo lepo- vilo za dobo sedmih mese- c. Dne 23. aprila smo pre- ali črtar od sobrata Trajar- v Slovenski dom, kjer se bo- vršile bodoče mesečne seje- tega društva. Seje se bodo- no vršile ob sedmih zvečer,- zjem, da se prične seja že- lu sedmih. Vzrok za to je, se bo vršila veselica dru- stva S. N. P. Jednote, katere- ni smo po večini tudi mi. sa sveta dolžnost je, da se- stestilno udeležimo te ve- ke bratskega društva, kate- je, če se ne motim, prave- ave bo dovolj za stare in- arde. Če boste bratje in se- je vpoštevali moj poziv in se- stestilno udeležili veselice- dru- stva, bomo biti uverjeni, da- v bodo tudi od bratskega- stva radi priskočili na po- ka- je, kadar mi kaj podobnega- redimo. Pustimo strankar- vite stvari na strani, sezimo si- oke in pomagajmo si kot- rovi bratje in sestre. To nas- lo je tudi pravila naše dobre J- nore J. Jednote.

Če gotovo mi boste pritrtili, da- to prav prijazna slovenska- selbina imam dvoje dru- v, katerih eno spada k J. S.- sednjo, drugo pa k S. N. P. Jednoti. Obe Jednoti ste- bri in obe ste solventni. K- stru pristopiti ima priliko- Čak, naj si bode k enemu ali- k drugemu.

Če organizator društva- no, št. 174 JSKJ opozarjam- ti rojake, da imamo letos pro- en pristopnino, - tako da novi- v ne plača drugega kot red- ne mesečni asessment. Za vsa- re, potrebna pojasnila sem pri- to, v vsaki čas; lahko me- pišite, da vam pokličete iz najbolj- do- pa spanja, pa me ne boste- ali. Nič ne naj ne odlaga- ni pristopom, kajti za kar je da- se čas, bo morda jutri že- pozn. Pred 26 leti sem- pri društvu št. 6 JSKJ v- mainu, Ohio, že en mesec- članom kot novi kandidat;- ter se je vršila društvena- je, v jutro istega dne pa sem- je juri delu zlozil desno roko,- tako me društvo tistikar ni- sprejeti. To naj vam- do- v vzgled, da ne odlašaj- na jutri, kar danes lahko- kamo. Pozivljam vse sobra- da vsaki skuša pridobiti- v enega novega kandidata,- do društvo rastle in da bo- eni pravici nosilo ime Sloga.- bi se vladala med nami slo- na sejah in izven istih, smo- no zagotovljeni, da bomo- predovali vsestransko. Naj- nim, da so nam delničarji- venskega doma prišli na po- , in zdaj je naša dolžnost,- jim gremo tudi mi na roke,- kor je v naših močeh.

Če enkrat se prisrčno za- Odgovoriti sobratu Trojarju, ki- se je za sedem mesecev dal- v plačilo na razpolago zbo- uke ali ne prostore, kar je bilo- vno v veliko pomoč našemu- mu društvu. Torej lepa- Na mu! In da se vidimo- in na 14. maja zvečer!

Anton Zidanšek,
tajnik dr. št. 174 JSKJ.

vešča člani, ki so zavarovani za dva ali tri dolarje dnevne bolniške podpore, da imajo plačati naklado v maju in juniju. Kdor je zavarovan za dva dolarja podpore, plača \$1 naklade v maju in toliko v juniju. Kdor je zavarovan za tri dolarje podpore, plača \$2 naklade v maju in toliko v juniju. Člani, ki so zavarovani samo za en dolar dnevne podpore, NE plačajo nikakega izrednega asessmenta. Prosim torej prizadete člane, da to obvestilo vpoštevali. Apeliram pa na vse člane, da pravočasno plačajo svoje mesečne asessmente, da se ne bo kdo jezil, če bo videl svoje ime med suspendiranimi. — Z bratskim pozdravom

John Schutte,
tajnik dr. št. 21. JSKJ.

Omaha, Neb.

Člane in članice društva sv. Stefana, št. 11 JSKJ pozivljam tem potom, da se polnoštevilno udeležijo veselice in igre, ki se bo vršila dne 14. maja. Na redni seji dne 17. aprila je naše društvo sklenilo, da priredi plesno veselico. Ker pa večina naših članov spada tudi k slovenskem dramatičnemu društvu Triglav, bilo je pri tej priliki sklenjeno, da se priredi eno kratko pa prav šaljivo igro. Vse v korist naše društvene blaginje. Vstopnina je določena 35 centov za odrasle in 10 centov za otroke. Imeli bomo izvrstno godbo, pa tudi za okusen prigrizek in primer- no močenje suhih grl bo preskrbljeno. Veselica se bo vršila, kot že omenjeno 14. maja o polu osmi uri zvečer v novi šolski dvorani na 36 in X St. Se enkrat so vabljeni vsi člani in članice, da se gotovo udele- že te veselice. — Bratski pozdrav!

John Cernelje,
tajnik dr. št. 11. JSKJ.

Rockdale, Ill.

Vsem članom in članicam društva Vit. sv. Mihaela, št. 92 JSKJ naznanjam, da je bilo sklenjeno na zadnji mesečni seji, da se priredi ena mala zabava v korist društvene blaginje. Vse sobrate obveščam, da plača vsak član dva dolarja, brez ozira če se veselice udele- ži ali ne. Toliko v pojasnilo, da se ne bo nihče izgovarjal, da ni bil obveščen. Omenjena zabava se bo vršila dne 29. maja na farmi Petra Šanta. — Pri tej priliki tudi prosim vse člane, da bi bolj redno plače- vali svoj društveni asessment. — Z bratskim pozdravom

Louis Urbancic,
tajnik dr. št. 92 JSKJ.

Salida, Colo.

Vsem tistim članom društva sv. Alojzija, št. 78 JSKJ, ki imajo potne liste in tistim, ki se niso udeležili veselice 17. aprila, naznanjam, da plačajo v tem mesecu, to je v maju po en dolar v društveno blaginjo za pokritje stroškov v dvorani (poprava dvorane). Stroški so veliki, blaginja pa bolj majhna, zato smo bili primorani prirediti veselico v pokritje teh stroškov. Upam, da bo ome- njeno naklado za dvorano vsak prizadeti točno plačal z red- nim asessmentom vred. Vse ti- ste, katerih se tiče izredni asessment od Jednote za mesec maj in junij, opozarjam, da ne pozabijo nanj. Vsi podatki so priobčeni v našem glasilu Nova Doba.

Nadalje tudi obveščam člane, da smo na redni mesečni seji dne 24. aprila izvolili novega blaginjskega. Njegov naslov je: Matt Mautz, R. F. D. Box 795, Salida, Colo. Toliko v vednost, če mu ima kateri članov kaj pisati. — Vam vdani sobrat in tajnik

Jacob Evans,
611 W. 2nd St., Salida, Colo.

Chicago, Ill.

VABILO NA PLESNO VESELICO, katero priredi društvo "Zvezda," št. 170 J. S. K. Jednote v soboto, 28. maja zvečer. Veselica se bo vršila v Poljski sokolski dvorani na 1921 W. 22nd St. Začetek točno ob sedmi uri zvečer. Vstopnice pri vratih po 25 centov. Tem potom vljudo vabimo vsa sloven- ska društva in posamezne rojake v Chicago in okolici, da nas posetijo na omenjeni večer in se zabavajo z nami. Za plesal- ce bo na razpolago dobra god- ba, za lačne in žejne pa različ- na okrepčila. Torej na sviden- je 28. maja zvečer!

Mary Poldan,
tajnica društva št. 170 JSKJ.

Gilbert, Minn.

Naznanjam, da smo na red- ni seji društva sv. Ane, št. 133 J. S. K. Jednote, meseca aprila sklenile, da stroške zdravniške preiskave novih članic plačamo iz društvene blaginje. To ve- lja za mesec maj in junij. Na- še društvo šteje zdaj 82 članic v odraslem oddelku; naša že- lja pa je, da prekoračimo šte- vilko sto. Če se malo potrudimo, bo to lahko doseči. Or- ganizatorica je vsaka društve- na članica. Za vsa pojasnila se obrnite na tajnico.

Sestrski pozdrav!

Angela Verbic,
tajnica društva št. 133 JSKJ.

Collinwood, O.

Članstvu društva sv. Janeza Krstnika, št. 71 J. S. K. Jednote je gotovo znano, da priredi društvo zabaven večer dne 7. maja ob 7 uri zvečer (in kdor pride pozneje, ne bo zavrnjen). Kako so pri srcu članstvu takšne prireditve, se bo gotovo pokazalo na omenjeni večer. Na zadnji seji je članstvo skle- nilo, da je vsak gost, bodisi član ali ne, vstopnine prost. Dolžnost članov in članic je, da pripeljejo svoje prijatelje in znanca na ta večer, da se pro- store napolni, kajti le ob števil- ni udeležbi se vsak počuti bolj zadovoljnega. Zabava nas ne čaka na kljuki v prostorih, ampak naj vsak prispeva svoj del kolikor ga je že narava obda- rila, da jo svojem bližnjemu nudi v užitek. S kislim obraz- om zreti po drugih in godrnja- ti, da je vse skupaj nič, ne ko- risti godrnjaču niti drugim.

Veselični odbor si je nadel nalogo, da stori kar je v njego- vi moči, da bo občinstvo zado- voljno. Kolikor nam je do se- daj znano, nas poseti omenjeni večer sobrat Mr. Rudolf Per- dan, ki bo nastopil s primernim nagovorom. (Če se med tem kaj ne pripeti, da bi bil zadr- žan).

Nato nastopite sestrji gđ. Baraga, ki nam boste zapeli par krasnih slovenskih pesmi. Vredno je vsega vpoštevanja, da se tu vzgojena dekleta zani- ma za svoj jezik in našo lepo slovensko pesem. Na vzporedu so pa še druge točke, katerih ne bom omenjal. Pride naj, kogar veseli in kdor želi biti vesel in še drugim veselje po- večati. Članstvo vabi tudi so- brata urednika, če mu čas do- pušča, da se pripelje omenjeni večer med Collinwoodčane s svojim "samodrečjem." (Ga ni- ma — niti Lizikine pasme! Op- ured.). Sicer pa če je zapos- ljen, mu ne mislimo sile delati v tem oziru. Na člane pa se apelira tem potom, da se ude- ležijo, kateri morejo in katerim razmere dopuščajo in naj ripe- ljejo seboj bližnje in daljne pri- jatelje. — Torej na svidenje 7. maja zvečer!

Za veselični odbor:

Ivan Kapelj,
tajnik društva, št. 71 JSKJ.

La Salle, Ill.

Vsem članom društva Dani- ca, št. 124 J. S. K. Jednote na- znanjam, da je razpisal izred- ni asessment za maj in junij, in sicer samo za tiste člane, ki so zavarovani za dva ali tri dolar- je dnevne bolniške podpore. Kdor je zavarovan za dva do-

larja, plača en dolar naklade v maju in toliko v juniju. Kdof je zavarovan za tri dolarje, pla- ča dva dolarja naklade v maju in toliko v juniju. Kdor je za- varovan samo za en dolar pod- pore, NE plača izrednega ases- menta. To sporočam članom naprej, da ne bodo neprijetno presenečeni vsled večjih šte- vilk asessmenta. Nekateri čla- ni namreč sploh ne čitajo urad- nih naznanil.

Dalje še enkrat prosim vse člane, da se zagotovo udeleže prihodnje seje, kajti kazen ve- lja za vse člane in članice ena- ko, kakor je bilo poročano že zadnjič.

Z bratskim pozdravom,

Frank Martinjak,
tajnik društva št. 124, JSKJ.

St. Louis, Mo.

Drama Seljačka Buna ili Matija Gubec.

Ovih mesece navršit će se 354 godine da su se Hrvatski i Slovenski seljaci, pod pritiskom okrutnog izrabljivanja i objesti tadašnjih velikaša, digli na otvorenu protiv svojih tirana.

Ova drama iz naše prošlosti nije se, (barem koliko pozna- to) prikazivala nigdje u Ame- rici, izuzam Kansas City, Kans. 8-mog svibnja (maja) 1927 točno u 3 sata poslije podne — Dramatski Odjel Hrv. Sokola u St. Louisu, Mo., odigrati će ovu žalostnu dramu naše prošlosti u svojem novom Hrv. Sokol- skom Domu 1439 Chouteau Blvd.

Da Hrvatskom Sokolu nije stalo do materijalne koristi, nego moralnog podizanja našeg naroda služi kao dokaz ta čin- jenica da uz prkos ogromnih torožkova oko priredjivanja ove drame, ulaznina biti će sa- mo 50c. po osobi.

Program i raspored ove za- bave biti će naknadno oglašen u svima Jugo-Slavenskim no- vinama ovdje u Americi.

Odbor oko priredjivanja ove drame se iskreno nada da će Jugo-Slovenska publika St. Louisa i okolice sa svojim prisutnošću kod ove zabave, zdušno pomoći Hrvatskom So- kolu u njegovom radu oko oplemeničivanja i prosvjete naših Slovenskih naroda.

Dakle 8-mog svibnja (Ma- ja) 1927 u 3 sata poslije p. u Hrvatskom Sokolskom Domu, 1439 Chouteau Blvd.

Zdravo.

Roko Brncic.

SLOVENCEN IN OSTALIM JUGOSLOVANOM U AURORI, MINN., IN OKOLICI

Tem potom se uljudno vabi vse Slovence in Slovenke, kakor tudi ostale Jugoslovane v Au- rori, Minn., in okolici, da se udeležijo velikega javnega sho- da, ki ga priredi Aurora Ame- riški Jugoslovanski Klub, št. 3. A. J. A., v nedeljo dne 8. ma- ja ob 7:30 zvečer v Slovenski dvorani.

Glavna govornika na omenje- nem javnem shodu bosta Jacob Ambrozich iz Eveletha in John Movern iz Dulutha, glavni pred- sednik in glavni tajnik Ameri- ške Jugoslovanske Zveze v Min- nesoti. Po govori sledi prosta slovenska zabava in ples.

Ker bo omenjeni shod prvi sestanek vseh Jugoslovanov v naši naselbini, je upati, da se ga udeležijo vsak Slovenec in Slo- venka. Govorniki nam bodo gotovo pojasnili pravi pomen Ameriške Jugoslovanske Zveze v Minnesoti, tako da bo vsak rojak se seznanil s pravimi ci- lji te naše nove organizacije. Ob enem se bomo pa tudi malo po domače zavrtili in zabavali. Pravo zabavo in veselje zamo- rajo najti le med našim do- brim narodom.

Torej rojaki in rojakinje, vse na javni shod in prosto zabavo dne 8. maja!

Odbor (Mahnich).

ZADNJA POT SOB. GOUZETA

Dne 23. aprila so položili k večnemu počitku sobrata Johna Gouzeta, bivšega glav- nega tajnika in dolgoletnega gl. blaginjskega in nadzornika J. S. K. Jednote, o katerem smo obširnejše poročali v zadnji številki. Pogreba se je korpo- rativno udeležilo društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1. JSKJ, katerega člane je bil pokojnik, istotako tudi "Loyal Order of Moose" in mnogo drugega ob- činstva. Avtomobilov je bilo nad 40 v sprevedu. Pogrebi so bili večinoma sami sousta- novniki J. S. K. Jednote.

List "The Ely Miner," ka- terega izrežek je bil poslan prijatelju, je prinesel sliko po- kojnika, ob enem z nekaterimi podatki iz njegovega življenja. Omenjeni list poroča, da je bil pokojni John Gouze eden prvih naselnikov v mestu Ely, kjer je bival 35 let. Prva leta je bil zaposlen v tamkajšnjih rudnikih, pozneje pa se je lo- til trgovine. Bil je ustanovi- telj J. S. K. Jednote in mnogo let njen glavni blaginjski. Zadnji dve leti je bil vpislen pri skupini, ki se bavi s popra- vo cest, pod komisarjem Fayem. List dalje omenja, da se je pokojni Gouze udeležoval v družabnem in političnem življenju mesta Ely in je zav- zemal več važnih pozicij tako je bil tudi več let mestni odbor- nik. K njegovi smrtni postelji so se zbrali njegovi otroci, nam- reč njegov sin Mr. John Gouze, hčerki Miss Amelia, Miss Mar- garet Gouze, ki bivaajo na Ely, in obe omoženi hčerki, Mrs. Jack Hewett in Mrs. Mason Alt iz Los Angelesa, Cal.

Ustanovitelja J. S. K. Jedno- te in vedno vsega družab- nika ohranimo v prijaznem spominu!

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnih src naznanjava so- rodnikom, prijateljem in znan- cem žalostno vest, da nas je dne 28. marca, prevedena s po- slednjimi tolažili, za vedno za- pustila ljubljena hčerka

Mary Marolt

po dvatedenski bolezn, še v cvetu mladosti. Pokojnica je zagledala luč sveta 30. janu- arja 1911 v Denverju, Colo., kjer zapušta žalujoče starše. Spadala je k društvu sv. Jože- fa, št. 21 JSKJ in k društvu št. 190 KSKJ. Najlepa hvala vsem sorodnikom in prijate- ljem, ki so prišli obiskat drago pokojnico, nas tolažili in nam pomagali v težkih urah. Hvala dalje za vence, ki so jih v zadnji pozdrav naši ljubljani Mary poklonili sledeči: Dru- štvo sv. Jožefa, št. 21 JSKJ; društvo Marije Pomagaj, št. 190 KSKJ; John Mehlin, Ma- tija Sadar, Louis Zemlak, An- ton Zemlak, Matt Grum, Louis Andolšek (Eaton, Colo.), He- len Pozelnik, Katarina Epich, John Snedec in Viola in Este- la; Stockyards Friends; Andy Drobnich (Eaton, Colo.). Frank Smoley, Angeline An- dolšek (Denver); Andy Mo- die in sin; John Morr Co., Stockton Family; družina Po- nikvar; Mr. & Mrs. Thomas; Irving Bros.

Tem potom se iskreno za- hvaljujemo tudi J. S. K. Jed- noti, ki je smrtnino za pokojni- co tako hitro izplačala. Hvala lepa uradnikom in članom društva sv. Jožefa, št. 21. J. S. K. J., ki so jo spremili k več- nemu počitku.

Ti pa, nepozabljena nam hčerka, počivaj v miru in lah- ka Ti bodi rodna zemlja! Za- pustila si nas v cvetu let, toda Tvoj spomin ostal bo med na- mi, dokler ne pridemo za Te- boj tja, kjer ni več trpljenja, solz in žalovanja.

Zalujoči ostali: Mr. in Mrs. Marolt, starši.

Denver, Colo. 25. apr. 1927.

MRAVLJE

(Prevel A. Okolish).

Neki nemški znanstvenik-na- turalist, ki se je mudil po svo- jih opravilih v gozdovih Mexi- ke, pripoveduje svoj doživljaj z mravljami Tepeguas, katere so ga obiskale v njegovem stano- vanju to le:

Črna preproga je lezla po po- du. Preproga, katere je šu- mela — bila je živa. Premika- la se je in širila. Na tisoče čr- nih mravelj in več je prihajalo. Kot plima morja so prihajali valovi mravelj notri. Vsled sa- moobrambe sem hitro skočil na stol. Slišal sem pip-pip. Cvi- lenje je postajalo glasneje in obupno. Prihajalo je izza oma- re. Tam je bila namreč mišja luknja in gnezdo. Dan za dne- vom sem delil moj zajuterk z miškami, dajajoč jim kruh, skorjo od sira in črevesno kožo od klobas. Sedaj so jih mrav- lje jedle žive.

Vsak pobeg, kadar pridejo te črne šestero nogate živalice, je nemogoč. Začele so lezti na moj stol, deset, dvajset na sto- tine. So li hotele i mene na- praviti za njih žrtev? Kaj so te slepe stvarice vedele, kako velik da sem? Ali tem je vse- eno, miška ali človek. Stopil sem na mizo. V moji glavi se je vrtilo, ali ne morda vsled strahu in iznenađenja. Nek oduren duh je namreč prihajal od teh črncev, podobnih onemu od mrhovine; prodirajoč skozi obleko in kožo. Prihajali so mravljinci na mizo za mano. Po vseh starih nogah mize so lezli, in tudi še na stol, katere- ga naslonjalo je bilo oddaljeno od nje za nekaj palcev.

Tu me gotovo ne bodo mogli doseči, sem si mislil. Potegnil sem robec iz žepa, pripravljen pomesti doli vse, kateri bodo prišli na vrh mize. Prihajali so čez rob. Sprva nekaj, po- tem v vedno večjem in večjem številu. Pometal sem jih na- zaj v črno gibajočo se morje, skrbno pazec, da ne bi omah- nil. Ko bi le one miške že bile mrtve, ali cville so še vedno nekam čudno in obupno. Po- gledal sem zopet na stol. Bil je popolnoma pokrit povsod. Po nogah, sedalu in naslonjalu, ka- tero je bilo malo višje od vrha mize in na vrhu tega sem videl čudno dramo.

Venci mravelj so viseli tam, za palec debeli. Videl sem, ka- ko rastejo. Mravlja se je mravlje držala. Kot zamak- sem zrl v stvarice. Vedel sem, da nimajo vida, da ne morejo videti; vseeno pa so prihajale od stola na mizo potem, ko so na ta način naredile živo lestvo. Prve mravlje so že dosegle mi- zo in se jo prijele. Potem so ti črni gostje začeli rojiti čez to živo lestvo in se razlezli po mizi. Med tem pa so še vedno prihajale po vseh starih nogah mize in črna povodenj se je valila na mizo čez vse štiri ro- bove.

Druge veriga je bila izgo- tovljena od stola na mizo. Lah- ko bi bil naredil le en zamah- ljač in jih sklatil na tla, ali taka ideja mi ni prišla na mi- sel. Na vsak način moram proč, sem si rekel, ker ostuden duh po mrhovini je postajal vedno bolj zopern. Še nekaj trenutkov in dosegli me bodo. Pri tej misli mi je prihajalo slabo. Nekako dva čevlja od

mize je bil umivalnik in v sre- dini istega je stala umivalna posoda, napolnjena z vodo. Tam bom varen, sem si mislil in stopil sem z obema nogama v posodo. Opazil sem, da je bil umivalnik že ves pokrit od mra- velj. So li prišle, da pokusijo okus mila? Z mojo nogo sem bil stopil na mravlje in sem jih kak ducat prinesel seboj v vo- do, katere sem sedaj previdno pobral ven.

Posoda je bila umazana, ali kako sem bil vesel, da jo nisem pomil in sem jo pustil napol- njeno z vodo. Stal sem v tej posodi kot sveča ravno, z nogo ob nogi. Moral sem stati zelo previdno, da ne omahnem. En- krat sem vzdignil desno nogo in zopet levo, tako da je imela se- daj ta, in zopet druga malo počitka.

Črna armada je še vedno pri- hajala pod vratmi v sobo. Se- daj je bilo vse pokrito od njih, in tudi po stenah so lezli. Vsa- ko minuto jih je bilo več. Za- čeli so lezti tudi po robu poso- de, v kateri sem jaz stal. Nič več nisem mogel prestajati v moji tesni poziciji. Kaj, ko bi skočil doli in zbežal ven skozi vrata? Ali imel sem občutek, da bi se udrl do kolen v te črne valove, čeravno sem vedel, da je tako sklepanje nespametno; vedel zelo dobro, da mravlje pokrivajo pov le del palca na debelo.

Neglede na to sem čutil, da bi šel notri do kolen in ako se bi spotaknil, spodrsnil ter padel v to maso v njih gredino — v črno, živo morje roječe čez me. Začelo me je skrbeti. Nisem si upal več gledati mravlje. Za- prl sem oči. Ali ta "pip pip" mišek, katere so jedle mravlje pri živem telesu in ta ostuden duh po mrhovini in odpadkih! Imel sem občutke, kot da me imajo že v svoji oblasti, kot da bi moje lastno telo, moj lastni diih odvajala ta odurni duh. V moji glavi se je zavrtelo. Sko- ro da sem omahnil. Odprl sem zopet oči in se zopet postavil ravno z mojimi zadnjimi močmi volje. Potem sem videl, da ti črnci lazijo v vodo. Prijemali so se roba posode in se eden za drugim spuščali v vodo, de- lajoč most do mene na ravno isti način kot so prej naredili lestvico iz stola na mizo. Ra- čunal sem, kako dolgo jim bo vzelo, da pridejo do mene. Zo- pet sem občutil vrtoglavoost.

Bolestno cvilenje mišek mi je zvenelo v ušesih in odurni duh mi je udarjal v nosnice. Oči so me bolele, ko sem gledal na te gibajoče se valove, in zdele se mi je, da čutim mravlje pla- ziti se po vsem mojem životu, ščipajoče me na tisočih mestih. Zdelo se mi je, da imam usta napolnjena s črnimi mravljami. Moj jezik je bil suh in se je gi- bal le s težavo. Postajalo me je strah in mrzel pot je bil na meni. Kriknil sem glasno v obup in skočil. Jaz ne vem, zakaj nisem tega storil prej, in tudi ne vem, zakaj sem v tem trenutku.

Moja postelj je bila zelo bli- zu, kake tri čevlje od umiva- nika. Mogel bi se bil rešiti že prej. Napravil sem skok na sredo postelje in brez da bi bil kaj mislil, sem zlezal pod ode- jo in se zavil. Lovil sem sapo ali vsa nevarnost je bila pri kraju. Vse štiri noge postelje so bile namreč postavljene v slabo. Nekako dva čevlja od

(Dalje na 4. strani)

Da omogočimo nalaganje denarja

pri nas na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

tudi deci naših rojakov, smo se odločili sprejemati vloge od \$1. — naprej. Vse vloge obrestujemo po 4%, mesečno obrestova- nje.

Frank Sakser State Bank,
82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

L. N. TOLSTOJ

HADŽI-MURAT

Poslovenil Vladimir Levstik

(Nadaljevanje)

Po obedu, ko so v gostinski sobi podajali kavo, je bil knez z vsemi gosti posebno prijazen; stopil je tudi h generalu z rdečimi šestinastimi brki, izkušaje mu pokazati, da ni opazil njegove nerodnosti.

Ko je obšel vse goste, je sedel h kartam. Igral je samo starodavni l'ombre. Kneževi soigralci so bili: gruzinski knez, armenski general, ki se je naučil l'ombra pri kneževnem komornem strežaju, in četrti — doktor Andrejevski, mož, ki je slovel po svoji vplivnosti.

Voroncov je postavil zraven sebe zlato tobačnico s sliko Aleksandra I., vzela atlasne karte iz ovojja in jih hotel baš razložiti, ko je vstopil komorni strežaj, Italijan Giovanni, s pismom na srebrnem pladnju.

"Spet kurir, vaša prevzvišenost."

Voroncov je odložil karte, oprostil se, odpretil pismo in jel čitati.

Pismo je bilo od sina. Opisoval je prihod Hadžija-Murata in svoj prepričanje z Moellerjem-Zakomeljskim.

Knežinja je pristopila in vprašala, kaj piše sin.

"Se vedno tisto. Il a eu quelques désagréments avec le commandant de la place. Simon a eu tort. But all is well that ends well." (Imel je neke nepravilne s poveljnikom trdnjave. Semjon ni imel prav. A vse je dobro, kar se dobro konča.)

To reki je dal pismo soprog, obrnil se k soigralcem, ki so čakali nanj, in jih poprosil, naj vzamejo karte.

Ko je bila prva partija pri kraju, je Voroncov odprl tobačnico in storil tisto, kar je delal vedno, kadar je bil posebno dobre volje: s starčevsko zgrbančenimi belimi rokami si je vzel ščepec francoskega tobaka, ponesel ga k nosu in ga razsul.

X.

Ko je došel drugi dan Hadži-Murat k Voroncovu je bila kneževa sprejemnica polna ljudi. Tu je bil večerajšnji general s šestinastimi brki, v veliki uniformi in z vsemi redovi, ki se je prišel posloviti od kneza; bil je polkovnik, kateremu so grozili s sodiščem zaradi zlorabe pri oskrbi polka; bil je priporočenelec doktorja Andrejevskega, armenski bogataš, ki je imel zganje v zakupu in se je zdaj trudil za obnovo pogodbe; bila je vdova padlega oficirja, vsa črna oblečena, ki je prišla prositi za pokojnino ali za sprejem svojih otrok v kako državno vzgojilnico. Bil je zadolžen gruzinski knez v bogati gruzinski noši, ki se je potezal za izpraznjeno cerkveno imenja, bil je pristav z velikim zavojem, v katerem je imel nov načrt za podjarmljenje Kavkaza, bil je kan, ki je prišel samo zato, da bi se mogel doma pohvaliti, češ, bil sem pri knezu.

Vsi so čakali, da pride vrsta nanje, in drug za drugim je sledil pravalasemu, mladeniško lepemu pribočniku v knežev kabinet.

Ko je stopil Hadži-Murat s čilim, šepajočim korakom v sprejemnico, so se uprle vanj vse oči in slišal je, kako šepčejo po vseh kotih dvorane njegovo ime.

Hadži-Murat je bil oblečen v dolgo belo čerkesko preko rjavega bešmeta z ozkim srebrnim našivom na ovratniku. Na nogah je imel črne golence in črne opanke, ki so se oprijemali stopal nalik rokavicam, na glavi kučmo s turbanom — tistim turbanom, ki je bil kriv, da ga je Ahmet-Kan ovdal in ga je dal general Kluegenau prijeti, tako da je bil prav za prav ta turban povod njegovega prestopa k Šamilu. Hadži-Murat je naglo stopal po parketnih tleh sprejemnice, majaje se z vsem svojim vitkim stasom zaradi lahke hromosti na eni nogi, ki je bila krajša od druge. Njegove široko razmaknjene oči so mirno zlepe predse, kakor da ne vidijo nikogar.

Lepi pribočnik je pozdravil Hadžija-Murata in ga poprosil, naj sede, dokler ga on ne javi knezu. Toda Hadži-Murat je odklonil stol; položil je roko za kinžal, postavil zdravo nogo naprej in obstal tako, oziraje se prezirljivo po vseh navzočih.

Tolmač, knez Tarhanov, je stopil k Hadžiju-Muratu in začel z njim razgovor. Hadži-Murat je odgovarjal kratko in prisiljeno. Iz kabineta je stopil kumiški knez, ki je prišel tožiti nekoga pristava; takoj nato je pribočnik poklical Hadžija-Murata, peljal ga k vratom kabineta in ga spustil vanj.

Voroncov je stal pri mizi, ki je sprejel Hadžija-Murata. Beli starčevski obraz vrhovnega poveljnika ni bil tako smehljajoč kakor sinoči, marveč prejel strog in slovesen.

Ko je stopil Hadži-Murat v veliko sobo z ogromno mizo in zelenimi vetrnicami na velikih oknih, je položil svoje male, zagoarele roke na tisti kraj prs, kjer se je križala bela čerkesta, pobesil oči in rekel počasi, razločno in spoštljivo v kumiškem narečju, ki ga je dobro obvladal:

"Predam se visokemu pokroviteljstvu velikega carja in vašemu. Obljubim, da hočem zvesto služiti belemu carju do poslednje kaplje krvi, in upam, da bom mogel koristiti v vojni s Šamilom, ki je sovražnik vam in meni."

Doslusšavši tolmača, je Voroncov pogledal Hadžija-Murata in Hadži-Murat se je ozrl v Voroncova.

Oči obeh mož so se srečale in povedale druge drugim marsikaj, česar beseda ni mogla izraziti; govorile so nekaj povsem drugega, nego je prevel tolmač. Naravnost in brez besed so odkrivalo vsi resnico. Oči kneza Voroncova so govorile, da ne verjame niti besedice tega, kar pravi Hadži-Murat, dobro vedo, da je sovražnik vsega, kar je ruskega, in ostane vedno tak in se podvrže zdaj le zato, ker je k temu primoran. In Hadži-Murat je čutil vse to in je vendar zatrjeval svojo vdanost. Oči njegove pa so govorile, da naj bi mislil ta stavec na smrt, ne na vojno, a da je vzle svoje starosti še vedno lisjak, s katerim je treba previdnosti. In Voroncov je čutil to in je vendar govoril tisto, kar se mu je zdelo potrebno za uspešno vojno.

"Povej mu," je rekel Voroncov tolmaču, tikaje ga kakor vse mlade oficirje, "povej mu, da je naš gospodar enako milostljiv kakor mogočen ter mu na mojo priprošnjo najbrže odpušči in ga sprejme v svojo službo. Ali si povedal?" je, gledaje na Hadžija-Murata. "Dotlej pa, da dobim milostno odločbo svojega zapovednika, mu reci, da ga sprejemam na svojo odgovornost in mu hočem storiti bivanje med nami prijetno."

Hadži-Murat je še enkrat položil roko na sredo prs in živahno nekaj izpregovoril.

(Dalje prihodnjič)

SESTNAJST TEDNOV NA BRODOLOMU

(Za N. D. — L. A.)

(Nadaljevanje)

Pa celo Ling, dedič vseh mogočih praznovirij in fatalizma lastnega potomcem njegovega rodu ni slutil kake mukopolne preskušnje jih čakajo — po vest, katera zasluži, da se jo stavi v prvo vrsto v zgodovini pomorskega življenja. Ni mu prišlo na um, da bi utegnil preživeti z ostalim moštvom, izpostavljenim lakoti in neizogibni smrti, kot posledica vrstečih se neviht, ki so z vso silo drvele na odprto morje ter nosile seboj ladjo brez vsakega odpora in daleč proč od njene nameravane poti. Vsaki dan se jim je zdel, da je njihov zadnji dan pred poginom.

Nekaj dni po prvem navalu morskih viharjev, takozvanih "mormoon," kateri so oropali ladjo njene gonilne sile in samopomoči, so se vetrovi poglobili in morje je postalo čudežno mirno. Nenadoma in s hitrostjo eksplozije pa se je nebo zatemnilo in istočasno so se, kakor pošasti prišli dvigati raz, burkani valovi, in mala ladja je bila ponovno prepeljena na milost in nemilost tem nepojmljivim in neizprosim silam. Malajski mornarji so se plazili okrog krmila, ter z združenimi močmi skušali ladjo držati v smeri pred viharjem.

Mladi trgovec Ling pa je stal oprt in držeč se ob rob vrat ter premišljeval, kako se bo vse to končalo. Brez lastne volje in gnan od tajnega strahu se je sključil in pomaknil v notranjost kabine, ko je opazil, da se bliža ladji velikanski, kakor gor visok, višnjevi in belo obrobljen val — največji, kar jih je kdaj videl. Ozrši se po mornarjih pri krmilu je opazil, kako so se obrzi obrnili od prihajajočega vala, popadavši na tla in držeč se za ročaje pri krmilu. Čakajoč na neizogibno. Ling, pokristjanjen, se je prekrizal in tudi on čakal, kar je moralo priti. Valovje je kakor v navalu dospelo v neposredno bližino ter treščilo ob ladjo "Klabat" s tako silo, kakor bi se bil utrgal gorski plaz. Linga je ta naval vrgel iz kabine, drveča voda pa ga je odnesla nazaj preko krova, kjer se je ujel ob neko oporo. Ko se je čez nekaj trenutkov postavil na noge, je z začudenjem strmlel, videvši, da je mala ladja le vzdrževala silni napad. Le njegovo kabino je valovje izdrlo iz podbojev ter jo odneslo preko krova, zajedno z njegovo obleko, računi in trgovskimi zapiski o prodaji robe v mestecu Siauw. Sedaj se je Ling vsedel na klopčič vrvi. Dolgi notranjosti ladje pa se je kapitan Lindong še vedno ukvarjal s strojem, katerega se mu od sedaj še ni posrečilo popraviti. Ling je opazoval njegovo rujavo lice, sveteče se od potu in pripekačajočega solca ter njegovo resnost, ukvarjajočo se s pokvarjenim strojem. Se mu li kdaj posreči spraviti stroj zopet v tek ali ne?

Ling se je trdovratno obrnil v stran, ozrl se je na morje, sedaj zopet mirno in gladko kot steklo, nikakega jadra, nikakega sledu dima ni bilo opaziti na horizontu; vendar pa je vedel Ling, da se v tem letnem času ob vsakem trenutku in brez napovedi lahko povrne monsoon, neizprosni, razboriti, sicer kratke a tem huji, baš kakor prepričanje dveh mladih zaljubljenec. Zopet je obrnil svoj pogled od krasnega, a zato nič manj izdajalskega morja.

Pogledal je po ladji in kamorkoli se je ozrl, je srečal skrbni in strahu polne poglede očetovalih malajskih mornarjev. Opazovali so ge neprenehoma in vedno strožje . . . kakor bi od njega pričakovali pomoči, da

jih spasi, ali pa so ga morda smatrali krivim za njihovo zagato, ker je bil sin ladjinega lastnika. Pa tudi Ling je poznal svoje mornarje. Znani so mu bili čudni obredi osvete in celo ljudožrtva iz preteklih časov njih zgodovine. Toda Ling je imel druge skrbi, katere so zahtevale njegove pozornosti. Tisto jutro so bili namreč povzeli zadnji del odmerjene hrane, ki se je še nahajala na ladji. Za opoldne pa bo že treba, da prično on in Malajci s suhim rižem — edina hrana — ki so jo kot tovor vozili nazaj v pristanišče Menado. Riž in deževnica . . . morata odslej služiti kot edina hrana, dokler jih ne reši kaka ladja, ali dokler Lindong ne popravi stroja ter pristanejo kjerkoli na kakem obrežju, ali pa do časa, ko se povrne neizogibni vihar ter jih končno pošlje v globino morja. Beli človek bi bil najbrže ali skoro gotovo jadikoval, nemirno štopical po krovu in preklinjal. Toda ne Ling. Sedel je mirno in nepremično, njegov resni mladeniški obraz pa je skrival vse skrbi, ki so ga mučile.

(Dalje prihodnjič)

MRAVLJE

(Nadaljevanje iz 3. strani)

skledice, napolnjene s petrolejem, do katerega si ne upa priti blizu črna zverina. Zaprl sem oči in se držal za nos. Se vedno cvilenje mišek, ali sedaj slabše in vedno slabše. Slišal sem neko drugo šumljanje, katerega si nisem znal razlagati, od drugih živih stvari, katere so bile namenjene smrti kot miške. Zatem je prišlo ostro vpitje ptička. Spomnil sem se ptička v kletki, kateri je bil last Indijanke. Ali bodo tudi njega pojedle mravlje?

Zavil sem si tesneje glavo in nisem slišal, videl ali duhal nič več.

Drugo jutro mi je stara žena prinesla zajuterk k postelji. Povedala mi je, da je imela velike težave me zbudit. Naenkrat sem se spomnil noči in na mravlje. Pogledal sem naokoli ali videl nisem nič nenavadnega. Ali sem vse samo sanjal? Vprašal sem ženo, ako je videla kaj nenavadnega tekom noči. Pokimala mi je smehljaje.

"Seveda! Tepeguas so bili tukaj."

Ona je vselej vedela, kdaj so prišli. Povedal ji je ptiček, ki je vedno začel vpiti, kadar so prišli. Videti je bila zelo zadovoljna in bila je vesela njih prihoda. Nič več mrčesa v hiši, ne podgan, miši, kuščarjev, uši in grilov. Tepeguas so izvrstni čistilci hiše.

"Ali tvoj ptiček, tvoj črni ptiček?" Zasmejala se je. "On? Kaj morejo njemu? Njegova kletka je obešena od stropa na tanki žici. No, on je jedel Tepeguase. To je vzrok, da je tako veselo vpil, ko so prišli notri."

Nabrala je nekaj teh mravelj in jih prinesla notri, to so tisti, ki so ostali zadi, ležeči blizu kake, od katere ni ostalo drugega kot kosti. Uboga kača, sem si rekel, kako si bila lepa: z modrimi znamenji in zlatimi očmi! Ujel sem jo bil nekaj dni prej v pragozdu in jo djal v lesen zaboj pod stopnice, vodeče v hišo. Hitro sem se oblekel, ker moj vodnik me je že čakal zunaj.

JOSEPH PALČER

in

LOUIS GORNIK

lastnika trgovine

American Clothing Co.,

Ely, Minn.

Našemu slovenskemu občinstvu v Ely naznanjamo, da sva otvorila trgovino z manufakturnim blagom. V zalogi imava moške obleke, klobuke in čevlje. Nova zaloga ženskijev oblek, klobukov in čevljev, kakor tudi druge drobnarije,

spadajoče v to stroko.

Priporočava se za obilen poset naše trgovine, in zagotavlja vse odjemalce, da bodo zadovoljni s cenami in blagom. Trgovina se nahaja na vogalu Sheridan Street in Central Ave.

Cistimo, barvamo, popravljamo

NEW YORK

Dry

CLEANING

I. SMUK, poslovođa

6220 ST. CLAIR AVE.

Pennsylvania 2063.

Pridemo iskat in pripeljemo

na dom!

Izšel je

Slovensko

Amerikanski

Koledar

za leto 1927

CENA 50c

s poštino vred.

Z naročilom pošljite

znamke ali pa moneyorder

na

GLAS NARODA,

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

"Ameriška

zgodovina"

To je najnovejša slovenska knjiga v Združenih Državah, ki vam na domač, priprost način jasno opiše vso zanimivo ameriško zgodovino od odkritja Amerike pa do danes.

Knjiga ni samo poučna, pač pa tudi skrajno zanimiva. Obsega 244 strani, jo krasi obilica zgodovinskih slik, in velja samo 75 centov, s poštino pa 85 centov. Dobi se pri

"Ameriška

Domovina"

Cleveland, Ohio.

6117 St. Clair Ave.

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVE HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglasene.

Imam na zalogi tudi kovečke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.

Pišite po cenik na:

ALOIS SKULJ

323 Epsilon Pl., Brooklyn, N.Y.

Edini zastopnik in založnik

LUBASOVH HARMONIK v Združenih

Državah

MOŽKE in ženske kras-

ne najnovejše ure,

prstane, diamante, verižice

in vso drugo zlatnino. Dal-

je prave glasne Victor

gramofone, cena \$17.50 do

\$1,000; prave slovenske

Victor plošče in slovenske

in v vseh drugih jezikih

PIANO ROLE; zastave in

regalije za društva. Pišite

po brezplačni cenik, kar

želite na vašega sobrata:

IVAN PAJK

24 Main St., Conemaugh,

Pennsylvania.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar

4905 Butler Street,

Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, oporoke vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki. Zlatarske predmete vseh vrst, gramofone, pianine in radio vseh izdelkov dobite pri nas.

FRANK ČERNE

6033 St. Clair Ave. in 930 E. 79th St., Cleveland, O.

VABLJENI STE,

da se pridružite našemu drugemu letošnjemu

skupnemu potovanju v stari kraj

katero se vrši na preizkušeno najboljšem parniku Francoske linije

"Paris-u" ko odpluje iz New Yorka na

4. junija t. l.

Kakor na drugih potovanjih te vrste, bodo tudi ob tej priložnosti imeli potniki spremstvo prav do Ljubljane.

Pišite nam po okrožnico o naših skupnih potovanjih. V njej dobite pojasnjeno glede cen in drugih zadev.

V vašo korist je, da se čim prej prijavite in rezervirate potovanje, zlasti ako niste ameriški državljani.

PRIHODNJE NAŠE SKUPNO POTOVANJE BO NA 16. JULIJA, ISTOTAKO NA PREISKUSENEM IN PRIJUBLJENEM "PARIS-U."

Lahko odpotujete tudi prej, ali pozneje. Mi zastopamo vse večje linije in vam lahko preskrbimo katerikoli parnik, hotel, naj bo to na Havre, Cherbourg, Hamburg, Bremen ali na Trst.

Ako ste torej namenjeni v stari kraj, se obrnite na nas in točno in zadovoljiva postrežba vam je zagotovljena.

Ravno tako se obrnite na nas, kadar pošiljate denar v stari kraj, — kadar želite dobiti denar iz starega kraja, — kadar rabite pooblastilo, dobijo kako osebo iz starega kraja, — kadar rabite pooblastilo izjavo, pogodbo, ali kako drugo notarsko listino.

Slovenska banka

Zakrajšek & Češark,

455 West 42nd St. (med 9. in 10. Ave.) New York, N. Y.

RUDOLF PERDAN

SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Naznana rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče posle.

933 E. 185th St. Cleveland, Ohio.

ELCO THEATER - ELY, MINNESOTA

POSEBNA PRIVLAČNOST 10., 11. IN 12. MAJA

CLARA BOW IN ANTONIO MORENO V SLIKI

"ONO" (IT)

Pridite gotovo pogledat "Ono!"

MATIJA SKENDER, javni notar

ZA AMERIKO IN STARI KRAJ

1122 E. OHIO ST. N. S. PITTSBURGH, PA.

Telefon: CEDAR 3472

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, oporoke in vse druge v notarsko stroko spadajoče spise.

Pišite, telefonirajte ali pridite osebno.

DRUGI SKUPNI IZLET V JUGOSLAVIJO

s parnikom "PARIS"

dne 14. maja 1927.

Na parniku nam je dodeljen poseben oddelek z lepimi in čednimi kabinami v sredini parnika; kabine imajo po 2 in 4 postelje, v njih je tudi s 6 posteljami za družine.

Potnike bo spremljal naš uradni skozi do Ljubljane, prtljaga čeka na železniški postaji v New Yorku skozi do Ljubljane in Trsta, tako bodo potniki tem brezskrbnejše potovali.

Vozni list III. razreda stane do Ljubljane \$119.67 z vojnimi kom in železnico vred; za ven in nazaj (Round Trip) pa stane n list za ta parnik \$206.00 ter \$5.00 vojni davek; nedržavljanji čajo tudi head tax.

Potovanje se vrši v najlepšem mesecu maju in kdor je namenjen potovati, naj se čimprej prijavi.

TRETI SKUPNI IZLET z najnovejšim parnikom "ILE DE FRANCE" se vrši na 2. julija 1927.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

THE CENTRAL CO., ELY, MINN.

se toplo priporoča vsem rojakom. Imamo na izbiro moških in ženskih oblek, srajc, klobukov, oxford čevljev, kakor tudi drugih moških in ženskih potrebščin.

Pri nas kupite lahko obleko, bodisi moško ali deško, na mesečno odplačila. Mi jamčimo blago in naše cene so zmerne.

THE CENTRAL CO.

JE EDINA SLOVENSKA TRGOVINA MOŠKIH OBLEK V ELY

V zalogi imamo tudi vsakovrstno žensko blago po zmernih cenah ter obleke in obuvala za otroke.

Rojaki, tržite v Narodnem domu!